

Spildevand i det åbne land

Kommunen har en spildevandsplan, som man kan finde på kommunens hjemmeside. Her kan man se, hvilke områder, der er kloakerede. Uden for de kloakerede områder er det nødvendigt at have sit eget spildevandsanlæg.

I sommerhusområderne er der mange spildevandsanlæg, og de er af meget forskellig alder og kvalitet. Det mest almindelige er nedsivningsanlæg, som består af en septiktank/bundfældningstank med udledning til sivedræn.

Tanken skal i dag være en bundfældningstank med minimum to kamre og et volumen på mindst 2 m³, og sivedrænene skal være præfabrikerede og have en samlet længde på mindst 30 meter. Af hensyn til grundvandet er det tit nødvendigt at etablere sivedrænene i en sandmile, som er en vold hævet over terrænet.

Ældre nedsivningsanlæg

Tankene til de ældre nedsivningsanlæg er betontanke, og de kan være indrettet med et eller to kamre. Sivedrænene til de gamle tanke kan være de præfabrikerede, der bruges i dag, men det kan også være markdrænrør. Man ser jævnligt, at de ældre nedsivningsanlæg kun har 15-20 m sivedræn. Nedsivningsanlæg fra starten af 80'erne eller før kan have udledning til en sivebrønd i stedet for sivedræn. Ved de helt gamle anlæg kan man opleve, at ikke alt spildevand er ført til septiktanken, og at der i stedet er en såkaldt køkkenbrønd, som opsamler dele af spildevandet.

Regler ændres

Siden 1977 har der været krav om, at alt spildevand fra husstanden skal ledes direkte til septiktanken, og at tanken skal være med 2 kamre (bedre rensning).

Siden 1980 har det været præciseret, at sivedræn skal placeres mindst 1,2 meter over højeste grundvandsstand, altså mindst 1,2 meter fra bunden af sivedrænene til grundvandet, når det står højest i de våde vinter måneder og tidlige forårsmåned – men gerne op til 2,5 meter hvis muligt. Da sivedrænene typisk er etableret 60 cm under terræn, betyder det, at der skal der være mindst 1,8 meter fra terræn til grundvand, når der ikke er etableret sandmile.

Siden 1983 har tanken skullet have et volumen på minimum 2 m³, og man må ikke længere etablere sivebrønde. Siden 2011 har der været skærpede krav til bundfældningstankenes renssevne.

Foruden ovenstående er der krav til f.eks. udluftning, til- og afløbsrør og brug af materialer, men ovenstående omhandler det mest væsentlige.

Udskiftning af gamle nedsivningsanlæg

Ifølge Teknologisk Institut forventes et nedsivningsanlæg at kunne holde i 20-40 år. Det er fejlagtigt at tro, at et nedsivningsanlæg holder evigt.

Mange beslutter selv at udskifte deres nedsivningsanlæg, fordi det gamle anlæg ikke længere fungerer tilfredsstillende, eller fordi de er bevidste om, at det af miljømæssige grunde bør skiftes.

Man ser ofte, at et nedsivningsanlæg til et sommerhus bliver udskiftet efter et ejerskifte, hvis de nye ejere bruger huset anderledes og mere.

Man kan ikke udskifte den ene del af et gammelt nedsivningsanlæg uden af udskifte hele nedsivningsanlægget. Hvis sivedrænene er årsagen til et krav om udskiftning, vil man også kræve tanken skiftet - og omvendt.

De nye bundfældningstanke, kaldet flerkammertanke eller trekammertanke, har en væsentligt bedre renssevne end de gamle bundfældningstanke, typisk kaldet septiktanke. Det betyder, at det spildevand, der ledes ud i sivedrænene, er rensset betydeligt bedre end det, der ledes ud fra de gamle tanke.

Siveanlægget, hvor sivedrænene er placeret, er opbygget anderledes end man gjorde det tidligere. I dag vil der tit være behov for at etablere sivedrænene i et mileanlæg for at opnå den krævede afstand til grundvandet. Et mileanlæg skal, hvis det eksisterende underlag ikke kan anvendes, opbygges af en sandpude i 80 cm dybde, derefter følger et såkaldt fordelerlag (nøddesten) på 20 cm, inden man lægger sivedrænene. Oven på sivedrænene skal der være frostsikring – det almindelige er 60 cm jorddække.

Når kommunen stiller krav til grundejerne om at udskifte deres eksisterende nedsivningsanlæg, er det fordi der vurderes, at nedsivningsanlægget ikke længere fungerer miljømæssigt forsvarligt. Dette sker ofte på baggrund af en byggesag eller en fejlmelding på den kommunale tømningssordning.

Vurdering af gamle nedsivningsanlæg i forbindelse med byggesager

Når der ansøges om ombygning eller tilbygning af et hus, skal kommunen vurdere, om byggeplanerne betyder, at der bliver ekstra spildevandsbelastning. Nedsivningsanlægget skal være dimensioneret til den spildevandsbelastning, der forventes efter tilbygning/ombygning. Her ser man på overnatningskapacitet og baderumsfaciliteter.

Kommunen vurderer også, om det eksisterende anlæg er lovligt.

Selv om der foreligger en gammel tilladelse til et nedsivningsanlæg, kræver man at anlægget opfylder nutidens krav. Nedsivningsanlægget skal altså fungere miljømæssigt forsvarligt, tanken skal have to kamre, og alt spildevand skal føres til septiktanken/bundfældningstanken. Sivebrønde kan ikke accepteres, og sivedrænene skal være præfabrikerede. Sivedrænene skal være etableret minimum 1,2 meter over den højeste grundvandsstand. Det er den grundvandsstand, man måler på den tid af året, hvor grundvandet står højest.

Hvis det gamle hus nedrives, og man bygger et nyt, skal der altid etableres et nyt og godkendt nedsivningsanlæg – med mindre huset allerede har et nyt og godkendt anlæg med tilstrækkelig kapacitet.

Vurdering af gamle nedsivningsanlæg ved fejlmeldinger i forbindelse med tømningssordningen

Fejlmeldinger på tømningssordningen kan handle om defekte rør, defekte pumper, defekte tanke, tilbageløb til tanken og høj vandstand i tanken, for lige at nævne det mest almindelige.

Når der kommer en fejlmelding, fremgår det af tømningssattesten. Der står også på tømningssattesten, at grundejeren skal kontakte en autoriseret kloakmester og kommunen.

Den autoriserede kloakmester skal vurdere nedsivningsanlægget, hvorefter kommunen forholder sig til, ud fra bl.a. kloakmesterens vurdering samt oplysninger om nedsivningsanlægget i kommunens arkiv, om nedsivningsanlægget formodes at fungere miljømæssigt forsvarligt.

Defekte pumper og rør kan skiftes, hvis det vurderes, at nedsivningsanlægget ellers fungerer miljømæssigt forsvarligt. Hvis tanken er defekt, vil det i de fleste tilfælde betyde en udskiftning af tanken, og derved en udskiftning af hele nedsivningsanlægget.

Tilbageløb til tanken og høj vandstand i tanken kan betyde, at grundvandet står for højt. Selv om man ved at spule sivedrænene kan få anlægget til at trække igen, betyder det ikke altid, at der ikke samtidig er problemer med for høj grundvandsstand. Nedsivningsanlægget kan tit fungere i hvert fald i sommerperioden, selv om grundvandet står højere end det er tilladt.

Behov for hyppige tømninger er også et tegn på, at nedsivningsanlægget ikke længere fungerer miljømæssigt forsvarligt.

Kommunen er klar over, at der er problemer med høj grundvandsstand i sommerhusområderne langs østkysten. Mange grundejere oplever selv problemet, og mange får det konstateret af en autoriseret kloakmester efter en fejlmelding i forbindelse med tømning af tanken.

Kommunen er meget opmærksomme på nedsivningsanlæggets placering set i forhold til grundvandsspejlet. Det skyldes, at hvis der sker nedsivning af spildevand i grundvandsspejlet eller for tæt på grundvandsspejlet, så har nedsivningsanlægget ikke den korrekte renseseffekt og bidrager i stedet til forurening af grundvandet.

At der ikke kommer en fejlmelding i forbindelse med tømning af tanken, betyder ikke, at nedsivningsanlægget er "godkendt". Det betyder bare, at der ikke var noget at se på tømningstidspunktet.

Nedsivningsanlæg sommer og vinter

Et nedsivningsanlæg skal kunne fungere miljømæssigt forsvarligt hele året rundt. Mange oplever, at anlægget fungerer om sommeren, men ikke i de mere våde perioder. Det betyder som regel, at grundvandsstanden står for højt i forhold til nedsivningsanlægget, hvilket også er tilfældet om sommeren – bare ikke så højt, at anlægget ikke kan trække.

Andre spildevandsanlæg

Nedsivningsanlæg er ikke den eneste løsning, men det er den mest almindelige. Der findes også f.eks. minirenselanlæg og sandfilteranlæg.

Derudover findes der samletanke. Disse tanke anvendes ikke til sommerhuse. Der sker ikke udledning fra en samletank, og derfor er den hele tiden fuld, hvis den skal rumme spildevandsafledningen fra et sommerhus. Samletanke anvendes mest til enlige toiletter til f.eks. klubhuse.

Store nedsivningsanlæg

Til en almindelig familie (5 personer) er det tilstrækkeligt med et nedsivningsanlæg med en tank på 2 m³ og 30-45 meter sivedræn. Til huse med større overnatningskapacitet skal der etableres en 4 m³ tank og op til 60-90 meter sivedræn.

Når man skal etablere nyt nedsivningsanlæg, er det klogt at overveje, om det bør fremtidssikres – så det er muligt senere at bygge til eller opføre et anneks, uden at skulle udskifte nedsivningsanlægget.

Nyt spildevandsanlæg/nedsivningsanlæg

Hvis man skal have et nyt spildevandsanlæg, skal man tage kontakt til en autoriseret kloakmester, som kan rådgive om den rigtige løsning.

Nyt spildevandsanlæg/nedsivningsanlæg kræver en tilladelse fra kommunen, inden anlægget kan etableres. Der skal forinden indsendes en ansøgning med tilhørende jordbundsprøver og grundvandspejling.

Spildevandsanlægget skal etableres af en autoriseret kloakmester, og den autoriserede kloakmester skal underskrive en færdigmeldingsblanket efter etableringen. Herefter kan kommunen registrere det nye spildevandsanlæg på ejendommens BBR, tilrette spildevandstaksten ud fra det valgte anlæg og afslutte spildevandssagen.